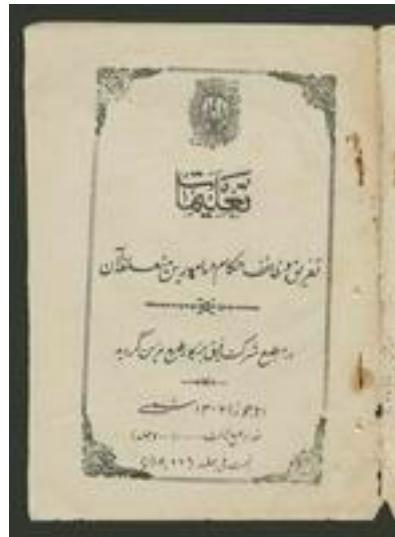

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0037

<http://hdl.handle.net/2333.1/jwstqjv0>

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

تعالیٰ میکا

تفہیق و نظاف حکام و مامورین متعلقہ ان

.....

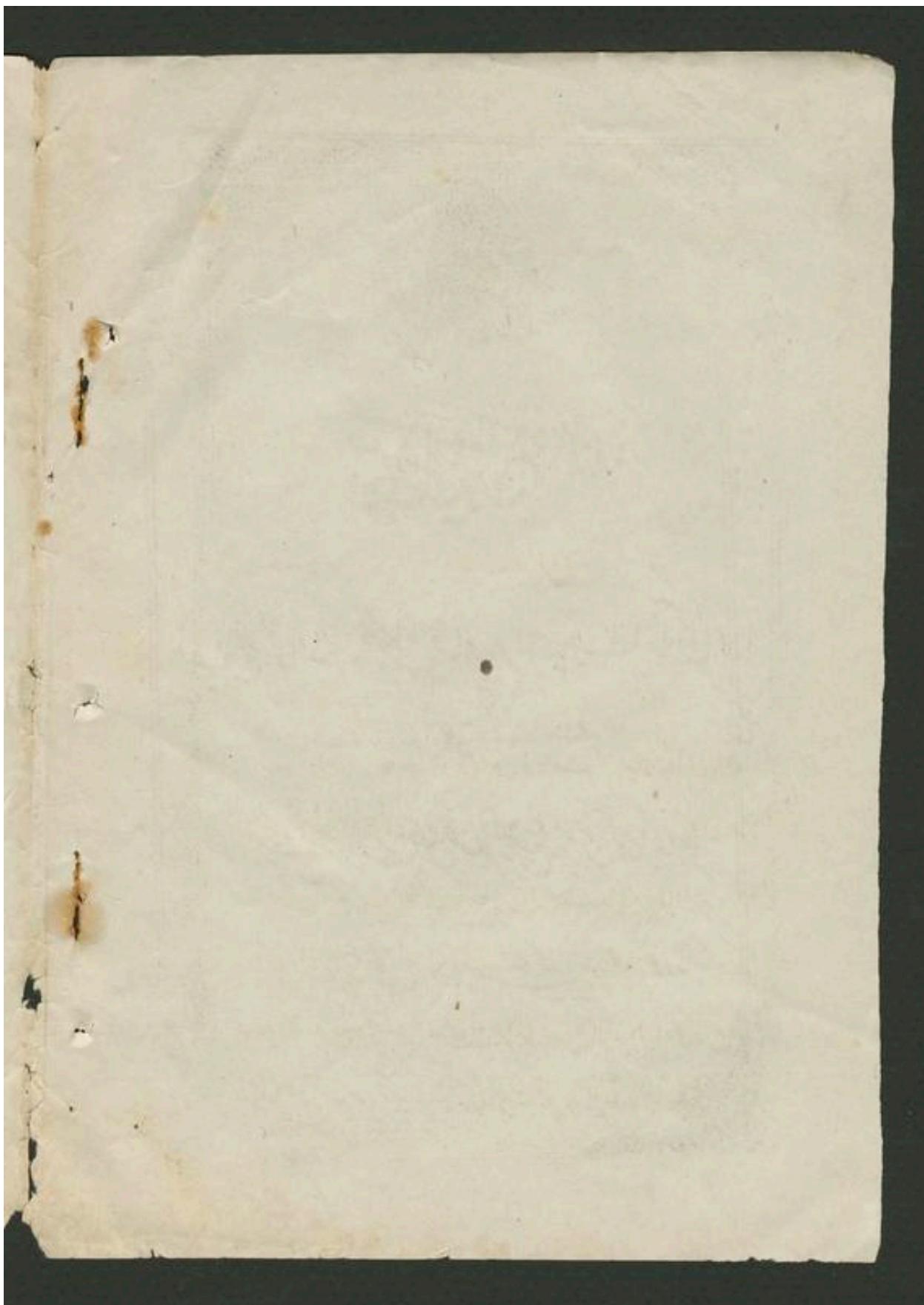
در مطبع شرکت فیوق بزیو طبع میں گردید

—*—

شے ۱۳۰۷ جوز

نعداد طبع ثالث ..... (جلد ۲۰....)

تمت فی جلد (۲۲ پول)

تفریق و طائف حکام فامايون

متعلقه آن

(تہسید)

قبل آبراء اجرای مور دولت و تسهیلات کارهای فنا
قوایمن نظام اسلامی میگردید موقوفه موجود بود و هر کسانی مامون
بمقصیات خود و قیاسی بیک طرز یک بهیشه رعایا پریشان سرگردان
و کارهای محظوظ میبود اجرای خدمات محوله خود را میگردند که
دولت در هیچ وقت بیک اصول جرایف اخلاق ریادی واقع بود
بلکه بعضی مامورین بوطائف یکری غفت تمرد بر بسیار کار طائف میلش بازیها

و برخی از عدالت فواید و نظام و ظال甫 خود را هم به عنوان مجل میکند است
در عالم احتجاج عرض و انجاح حواج خود را دانسته بگشته مضطرب و
سر کر دان بسیار بودند.

بنابر رفع این پیچده‌گی و بهجهوت کارهایی در هر شعبه تشكیلات
امورین و توضیح نظامات و قوانین گردید تا هر کدام امام امورین ظال甫
خود را بطبق قوانین نظامیه با اندازه اختیارات خود ایفا نموده
مرجع کارهایی معین باشد، اما برسی و تفاهیم بعنه امورین
و نابلدی تالی چهه امور موافق قوانین موضوع عده بر محور شرک و شش
نیکنند و اکثر پیمان عادت سابقه خود روش هنرمند، چنانچه نایاب که
و حکام در امور جزوی اکثراً شعبه حریتیه خارجیه و عدلیه، حساییه کوتوانی و دیگر
شعب بالذات هرف اوقات نموده از کارهای چهه موظف خود
با زمانده، و دیگر امورین بیکار میگانند بنابر علیه توضیح و تقریق و ظال甫
در امور متعلقه سان مجح حواج اهالی فیلا میتو د تا هر کدام و ظال甫 خود
دانسته حب نظامات دولت اجسر ای ظال甫
خود را نمایند.

قواعد عمومیه

۱- نائب احکومه حکام او لای عرض داده ای شخصاً برداخته
 بعضه امور را بدون تطبیق نظامات مقتضیه قیاساً اجراء برخی را
 با اسم اداره ها حکام اجراییه نموده در مریع شن محکم شریعه
 دفتر و کوتایی و دیگر دارای برای تصفیه میفرستند لیکن افع
 آنچه خود اجراییهاست خلاف نظامات و هر آنچه بعد
 ملاحظه احکام اجراییه بد و از میگارند سبب تطبیق
 اوقات آنها و سرگردانی امامی است.

آینده نائب احکومه ها و حکام ابتداء از امور مرتبه دو از
 شعبات فطعاً صرف اوقات نکرده همه کارها اول با قول
 بدون حکمنامه نائب احکومه ها و حکام باداره منوبه اش
 مراجعت کرده از انجابر و فق نظامات دولت در عرض
 اجزاگذاشته میشود و تازمان بدلیت ایامی بحق جواح شان

بمحضه رہنمایی و نشان دادن نقطه مرجع کار اهالی شهریک
 نائب احکومه و حکام یک قدر شخص خواننده را خارج در بار
 مقرر کنند تا اداره مربوطه کار را که ام را برای شان
 نشان بدینه که اهالی بهان اداره رفته اجراء
 کار خود را نمایند.

۰۲- مستوفی ها و سرشنسته داران اعلیٰ و مامورین طبق عذریه
 و کوتولی و بیگر شعبات سابق ادباره کار جزوی حکمنامه
 نائب احکومه و حکام را طلب نموده اهالی را سراسریمه
 و سرگردان یعنی دند، حقیقتاً مواد نظامیات دولت در فصیحه
 هر اداره شند کافیست و در اجراء امور بر طبق قویین
 موضوع هرچیز احتیاجی به حکمنامه جداگانه نیست بلطف اینها
 عرض داده اهالی برای شعب مربوطه اداره خود ابتداء بدون حکمنامه
 نائب احکومه ها و حکام بدرستی اصلاح نموده اجراء کار
 و خواجشان را موافق قویین نظامیات دولت بدون تعطیل و مرتباً
 با اذاره اختیارات خود را بخایند و فقراتی که ماقول ختیارت

شان باشد و یاد در نظامات با شخصوص موادی ایراد
 بنا فته باشد به او قاست کار خود بحضور نائب حکومه تقدیم
 نموده بعد استخاره در معرض اجر اینگذارند اجتاناً گدام
 امر را فوق اختیارات نائب حکومه باشد و بدیگر قواعد
 نظامیه تطبیق نشود پوزارت منو به با مضای نائب حکومه
 مکاتبه نموده بعد استخیان تراحت معمول میدارند.

۳.— اگر از طرف مأمورین در اجزاء کارهای تعطیل و برای شان
 سرگردانی سبب پیش شود و یاد برآورده آنها خلاف
 قوانین نظامات دولت رفتار نشود اهالی موافق قاعده (۴)
 استحقاق عرض استغاثه را دارند و با وقایت معینه نزد
 نائب حکومه عرض حال خود را نمایند و نائب حکومه
 موافق نظامات قانونیه بازخواست سو، رفتار
 مأمورین را بخاینه.

۴.— قاعده اول و دوم برای تعیین اختیارات تعریق
 و ظال甫 مأمورین ایراد بنا فته و سبب عدم تعلق نائب حکومه

٦

و حکام بکار نمای متعلقه نامورین گفته نیشود بلکن ائمّه حکومه
 فی الحقیقت رئیس آمر اراده عمومیه یک و لایت هست که همه
 نامورین در زیر نظر است او ایضاً و خالق مینا شنید
 و نائب الحکومه مواظباً در فشار آنها مراقبه و نگرانی دارد
 و اداره شعبات مربوط و لایت و اجرایی او امر را
 ذیل آنها یدم

الف: برای اجرایی او امر و ملاحظه فقراتیکه مافوق
 اختیارات نامورین باشد و هر هفتة و یا یام
 از روی تقيیم او قات نائب الحکومه تعین
 وقت میکند که هر یک از نامورین به از و ز کاخ
 نزد نائب الحکومه حاضر گردیده و نائب الحکومه
 باندازه اختیارات خود موافق نظام نامه اجراء
 او امر مینا ید و اگر بعضی نامورین بواسطه اجراء
 کلام امور ضروریه بدون او قات کار خود نائب الحکومه
 دین بخواهد بعد اجازه کار خود را بحضور نائب الحکومه

تقدیم کرد و میتواند.

ب- نائب احکومه پیشنه رفتار مامورین را سراز عانا
 مراقبه و نگرانی میکند اغلب و تابع آنها هر چند نهضت
 یک روز در میان که فی هفتة دو روز شود در
 یک ساعت بعد سه بجئ روز عرض وداد امامی را که
 از سوی رفتار مامورین و اجرای امریکه
 بخلاف نظامات دولت در باره آنها نموده باشند
 و امامی استغاثه نمایند میشنوند.

۵- نائب احکومه و حکام دادقات حاضری داداً مضغول امور
 دولت بوده بکار ہائے خصوصی صرف اوقات نمیتواند
 و پنج یک اعزه و بعترین محض براسے ملاقات ایندادو
 کارگریں جزو دخال اندارند هر کاه بعضی اشخاص اعزه
 و اشراف ملاقات خصوصی نائب احکومه و حکام طبقه
 داشته باشند بدون اوقات کار از طرف صحیح و صدر
 بیکار انجام بعد استجازه ملائقی شده میتوانند عمل کرد

۸

در پخته کیم روز بیانم روز بیام چهارشنبه که او خاتمه ملاقات
نائب حکومه و حکام تعین می یابد بجانی حکومتی ملاقات اینها
حکم نهاد، اجیاناًه گری کی از آنالی کار ضروری داشته باشد
در کات مخصوص ملاقات نام و گفایت کار خود را بگفته
وزیران کار برای نائب حکومه بفرستند نائب حکومه
اگر دیدن اور الازم و کار اور اصرار و بداند حضور خود
میکنند والا بدیگر وقت و عده و ادله همها نوقت موعد
ملاقات نائب حکومه را حاصل خواهد نمود.

قواعد خصوصیه شعبات

شعبه حربیه

۶— سابقان رغبة خدمات داخلی حربیه بعضی از این کوئله
و حکام مداخلت نموده درین منصبداران نظامی حکام
منازعه و مناقشه وار و میگردید؛ آتیا نائب الحکومه و حکام
خدمات داخلی عسکری پیچ حق مداخلت ندارند،
قومازدها و منصبداران عسکری و طائف داخلیه
عسکری تعلق خود را رسمیاً فن نظام مناسخ خدمات داخلیه
عسکریه ایفا مینمایند.

۷— بعضی منصبداران عسکری در خارج وظیفه عسکری دارند
نموده فیصله و عنوانی و تحصیل حقوق عسکری و اهل مجاهدات
فیاحت میدارند آینده افراد عسکری در خارج وظیفه عسکری
اگر دعوی حقوق داشته باشند، و یا مرتکب فیاحت جنحه،

۱۰

وجنایت شوند، یا برخلاف قوانین نظامات پولیس
رفتار نمایند، همچنانه مطابق نظام اسلامی عجمی تاریخ
محکم ملکیه قوانین پولیس میباشد.

۸. تعین سرحد دار سابق، گاهی از طرف نائب حکومه
و حکام، و زمانی از جانب منصبداران عکری شد
از هیئت همچنانه اختلافات فیما میان منصبداران نظامی
و حکام ملکی واقع میگردیدند و تعین سرحد دار تهمه از خبر
قومندانها کلان عکری از جمله منصبداران نظامی بیشتر
روابط کار و ارسال و رسول اجرایات محافظه سرحد
و استخارات سیاسیه سرحدی نائب حکومه و حکام تعلق
دارد، در حالیکه سوارفتوار و روش خلاف قانون این سرحد را
متاپر نموده پوجب اطلاع سریری نائب حکومه
و حکام، قومندان عکری عجمی تأثیر نداشته باشند سرحد دار یا
شخص درست و لائق ننمایند.

۹. اکثر منصبداران عکری برای تحصیل حقوق رعایا محصل

از جمله افراد عسکریه مقرر نمودند، این فقره خلاف قاعده دو
در آتیه فیصله دعاوی و تخصیص حقوق قطعاً به ملازمان
عسکری تعلق نمیگیرد، حتیٰ تصفیه دعوای و استحصال
حقوق افراد عسکری نیز بمحکم عدالتیه متعلق است که در حکم عدید
راجعت نموده بقوه عدالتیه طلب حقوق نمایند.

۱۰— برای احصار غیر حاضران عسکری از طرف منصبدان نظامی
محصل مقرر نمیشود، از طرف آنها برای فریه دار
همجوار واقارب ملازمین نظام اذیت و زحمت میرسید
اینده از طرف تومندان ہائے قفعات عسکری برای
حکام محلی طلایع داده شود، و آنها بذریغه فسیده ایان
و علاقه دارها غیر حاضرین نظامی را جسمع نموده پسند
منصبدان نظامی ہمان علاقه نمایند، که بضریه عسکری
ملازمت شان بفسدتند.

۱۱— سابقان تفرق و تقسیم و ظالائف مامورین ملکی و خدمات
عسکری بدرستی نبوده، اکثر خدمات غیر وظیفه عسکری

بر دو شر عکری میگذاشتند، حال که تقييمات و ظاليف
شده، امينت عموميه و محافظه شهر بهبهان قطعات
پليس و کوتولی نهاده شده، که عکر زندگانات ملکييه تعلق
ندازند، اگر در يك زمان قوه قطعات پليس و کوتولی
برای محافظه شهر و امينت عموميه کافی نشود جهت
رفع اخلاق لات و اخليه یا اندفاع حملات خارجيه
معاونت عکر به ضرور افتاده موافق ماده (۸۸)
نظم نامه تشکيل ساسي بوجب حکمنامه نائب حکومه حکام
اعله، قطعات عکري معاونت پليس و کوتولی
و رفع معاندين را يمهايند، و بعد از آلاه واقعه با مرتب
نائب حکومه حکام بقطعات شان اعاده ميشوند.

شعبه خارجہ

اکثر امور خارجہ بذریعہ مکتوب نویسہاے نائب الحکومہ
اجرا می شد، اما امور خارجہ کہ ہمین کام مقرر بود یہاں کار و تجارتی مہمانی
آئینہ مکتب نویس نائب الحکومہ قطعاً در امور خارجہ ملت
نمی تواند، ہمہ امور خارجہ بذریعہ امور خارجہ دزیر امر نائب الحکومہ

در صورت خارجہ آشنا میشواد بین قصیل - خود

۱۲۔ ہمہ امور سخیریہ شعبہ خارجہ کہ نائب الحکومہ باذرا ختنیا را
بقوسلہا و خارج مکاتبہ پیکنند، و یا بوزارت خارجہ مخابرو

یعنی بد و ظیفہ امور خارجہ ہست.

۱۳۔ تعین وقت ملاقات قوسلہا و مہماہاے رسمی خارجہ
و تدارک لوازمات آنہا بتوسط امور خارجہ میشود.

۱۴۔ معاملات سرحدیہ کے از شعبہ خارجہ واقع شود اور گیرجا
خارجہ ناما بذریعہ امور خارجہ حل و فصل میگردد.

۱۵۔ امور خارجہ مسچکار پر ابدون تصویب و امر نائب الحکومہ
در مرکز خارج اجرانگیو اند.

شعبه دخله

اداره نقوص

۱۹.— سابق اداره کار نقوص یک قاعده درست موجود نبوده، اوقایش
بدون رون ترتیب بنام اشک حسب حکمیت امیر کدام یا
حواله نقوص بینشید، حال در باب کار نقوص نظام امنیت مکمل بوجود
آمد که هدایات تحریر نقوص و اخذ نقوص و اندازه اختیارات مومن
نقوص در آن توضیح یافته، و موافق نظام امنیت نذکوره، مرجع المورد
متعلق نقوص هر ولایت، مدیریت نقوص همان لایست
که مدیر نقوص با اندازه اختیارات خود موافق نظام امنیت اجرا
و ظائف نموده علاوه بر آن آنچه مخابر اتکیک مدیریت نقوص عنو
لازم شود به تصویب اصحاب نائب احکامه ضلائع میدهد.

اداره نقلیه

۲۰.— سابق اداره نقلیه کمنده اے صربیه و ملکیه یک اداره بود
بینشید در میان منصب دان نظامی مامورین ملکی منابعه بوقوع

میرسید، حار، نقلیه احریمه علیمده و متعلق سقوفانها عکری
و شعبه ملکیه جدله متعلق بناشی حکومه ها و حکام گردید.

۱۸— نگرانی و با خبر کنندگانی عکر بذریعه قواماند اینها
عکر و تهییه خوراکه و پیشزرو لوازم است آن از اداره لوازمات جمعی
بیشود، و مأمور نقلیه ملکیه زیر نگرانی نائب حکومه و حکام، اضافه
و طائف نموده تهییه خوراکه و محصل لوانهای شان بتصویب نائب
و حکام بذریعه سقوفیها و سرشنسته داران اعلی نموده میشود و یعنی
با خبری و نگرانی مال مواعشی ملکی متعلق بناشی حکومه و حکام
و کار حسابی آن بستوفیان مسرشته داران نیک است.

اداره معابر

۱۹— اداره معابر که سابق با اداره یا وری مربوط بود، حال پنهان
ملحق شده، مأمور معابر ولایات در تحت نگرانی
نائب حکومه انتظام معابر را نموده اجرکا ریالاند و خوبی
خود میتواند علاوه بر آن از نائب حکومه بهایت مرتبت ملکیه.

پوسته

۲۰. ما مورین پوسته و فیضه داشم باقاعدگان
تیلفون و پوسته رسانی بزرگ از نائب الحکومه
موظف بوده در صورت اهمال و غفال
آنها نائب الحکومه بازخواست تغافل
و نکاسل شان را می‌نماید، اجرایی
پوسته رسانی بصورت تعهد و تائید
تیلفون، وتلگراف جدید اگر لازم باشد و
نائب الحکومه به اندازه اختیارات خود بذریعه
ما مور پوسته و فیضه اجراء، و ما فوق آنرا
بوزارت داخله القا و بعد استجازه مرکز
امرا جرامیده هست

شیوه عدله

- ۲۱— پیش ازین نائب احکومه و حکام غالباً در امور عدله
بالذات صرف اوقات نموده با آخر مدعی مدعاً علیه
بحاکم عدلیه میفرستادند و بتصویر تیضع اوقات نهایا
گردیده اما لی بعد سرکردانی بجهش عودت میکردند
بعد ازین امثال برای فصله دعاوے خود برآمد
بحاکم عدلیه مراجعت نمایند، اگر بعضی فقرے بعادت
سابقه بعرض وداد حقوقیه نزد نائب احکومه ها و حکام بروند
کنفرخوانده خواج دربار حکومتی از طرف آنها مقریت
تا امامی را بحاکم عدلیه رهنما نی و روانه کنند.
- ۲۲— در حاکم شرعیه سابقاً همه امور دعاوے فقط در یک محکمه
متعلق بود که انصصال یک فقره کاراز عدم فرصت بطول
اجامیده و امامی نهایت سرکردانی بودند، اکنون حاکم
متعدد تشکیل و کارهای بحاکم تقسیم شده، تا حاکم عدله

عجاننا بتصفیه و فیصله دعاوی امال پرداخته هر کدام
مطابق نظامنامه با اندازه اختیارات خود فیصله دعاوی
نمایند.

— ۲۳ — سبقاً برای تحقیل حقوق از محاکم عدالیه محصل
مقرر شده آن تیار در محاکم عدالیه خاص دعاویهای فیصله
یعنی از حکمه هر کزر یک شخص محصل مقرر نشود.—
فیصله جات حقوقیه که در محاکم انصاصی میباشد بدین
سازیده میشود، اگر مدعی علیه تندیه تیار در نائب حکمه
و حکومتیهای که لای توییمشرفو ماندان کوتولی مفترض
در نزد قومندان نهاد کوتولی مراجعت نموده بذریعه
آنها تحقیل حقوق مینمایند، و اجراء مجازات
جنحه و جنایت بعد اتمام فیصله بذریعه قومندانها
کوتولی در معرض اجرالذاشته میشود، در جاییکه قومندان
کوتولی از توییمشرپایان ترسیت تحقیل حقوق و اجراء
مجازات بتوسط حکام میشود.

شیوه کوتوله

۴۴— سابق اجازات قباحت را حکام قیاساً حسب اقتضای اجرام نمود
اینده فیصله و اجازات قباحت را قواند اینها که
کوتوله در نائب حکومه گی و حکومتیها بیکه از غذه منسر
ناکند که شر مقرر سینه اینها نند و در حکومتیها بیکه ای توییشر
قواند اینها که کوتوله آن مقریت، تحقیقات قباحت
نموده حکم اجازات را حکام میدهند، در موضوعیکه یا یاتراز توییشر
نه صید اکوتوله موجود است تحقیقات و اجازات قباحت
بعهده حکام مفوض است، در علاقه داریها تحقیقات
و اجازات مرکبین قباحت بدزیعه علاقه داری صلاح
مشوره مجلس علاقه داری اجرام نمود.

۴۵— تحقیقات ابتدائیه جنجه و جنایات را در نائب حکومتیها
و حکومتیها بیکه قواندان کوتوله کی آن از غذه منسر ای توییشر
قواند اینها که کوتوله، در علاقه داریها و حکومتیها بیکه

منصبداران گو تو ای پایان تراز تو لیمیشتر پیا شنده حکام و
علاقدارها نموده غنیمه تحقیقات را موافق قوانینظام امنی
در محکم عدالیه بسیار نزدک در محکم مزبوره بقرار نظام امنیه
قواعد موضوعه تصفیه و ترکیب شود.

- ۳۶- نائب حکومه و حکام اعلیه در امور اتیکه گو تو ای دزیری
فی آید، بعض تحقیقات نگرانی و استحصال معلومات نموده
میتوانند و بعض فقرات جهود را که باعث اخلال امنیت
ملک باشد شخصاً یا زیعه گو تو ای دزیری نگرانی خود تحقیقات بینایند.
۳۷- سابقاً برای تحصیل حقوق خاص از طرف نائب حکومه تحصل مقرر میشود،
و اوقات خود را بایصله دعا و حقوقه صرف ننمودند آنها در نائب حکومه
کیهان و حکومه های سیکه قوام اذان را گو تو ای از خدمت شرایی تو لیمیشتر میشوند
برای تحصیل حقوق در صورت عرض مدعی به موجب فصله خاتمه
محکم عدالیه بوسطه گو تو ای امتحان مقرر میشود و در موضوعه تصفیه
گو تو ای از تو لیمیشتر پایان ترسیت، حکام و علاقداران موافق
فيصله شرعی تحصیل حقوق را مینایند.

شعبه مالیه

۰۲۸— تا حال اکثر نفرے محض ذریعه قوه اجراییه خود او لا بناسته
و حکام عرض کرده حکمها مسمی مستوفیه با و فسیرها تا حال
یافته نداشته چونکه برای اجرای امور قواعد نظامیه
موجود است، نائب حکومه ها و حکام ابتداء در امور حسابیه
صرف اوقات نگرده و در عراض فقرات حسابیه نایی حکمها
نمی پنداشند، و راساً ایلی برای اجرای امور حسابیه خود بدو
سرگردانی بهمان اداره مربوطه اش رجوع نمایند کاتبان^۱
سرکاتبان نامورین مدیران همان کار قاعده تا امور حسابیه
متعلقه خود را بامندازه که اختیارات شان تجدید کرده
شده است اجرای کرده علاوه بر آن بصلاح و مشوره مستو

و سرنشته داران منوبه اجره ای او امور حسابیه یافته نباشد
۰۲۹— در جلب نایمه مأمورین، و شحاصیکه برای فصله حساب و عاو
حسابیه خواسته می شدند، نائب حکومه ها و حکام امور حسابیه

اتیاد حلب نامه شعبه خسایه تهیه امضا مسنوی و
سرشته داران کافی شمرده میشود.

۳۰— در بر وات مصارف و معاشات و رسیدهای خزانه
و گدام و تحویلخانه، هر رایب احکومه ها و حکام رسیده چونکه
علم اور سد در حق و خلطی بر وات از جانب آنها ممکن
بنویه و بدون آنکه هر ما مورین و فتیره را دیده هر منشور
پیچ سخن و تحقیق نمیتوانند، ولکن صرف او قات جنایت

بهمین کار بیفائد بود، و هم برای تعیین مصارف
و معاشات تمامی مملکت محروم شاه فغانستان بودجه
بعنی میزان دخل و خرج ترتیب شده که اندازه مصارف
و معاشات هر شعبه در این شخص و محمد و دسته ها و فتیرها
موافق منقوله بود که از وزارت مالیه برایشان
داده میشود هوای مصارف و معاشات را مینمایند، آینده در
بر وات و رسیدات خزانه و تحویلخانه هر رایب احکومه ها و حکام ضرور
و تهیه هر مسنوی و سرشنی داران اعلی بعثت هضما داره هاست و کافی است

۴۰. — در صحابرات حسابیه که از مرکز و لایات بملامورین میشده،
نائب حکومه ها با اختصار امضا میتوانند فرمایند. امضا
میمودند، و همچنان آنچه سائل حسابیه از جانب حکام و
مامورین مالیه فرستاده میشده باعنوان نائب حکومه ها
بفرستادند و آنها بعد ملاحظه بدفتر میپاریدند، آینده مخابرات
و مکاتبات حسابیه که از اداره مستوفیه بر محلات مربوطه و
میشود بهنام حکام فامامور مالیه تحریر و تنها با امضای متنوی
فرستاده شود، حکام محلی عیناً همان مكتوب را بعد ملاحظه
پسورد فترسی و یا مامور مالیه نموده در عرض اجر اگذشتگان
متوجه باشند هر قدر فقرات حسابیه از حمالات مربوطه نائب
حکومه گی برکز مربوط اشر تسبیل میشود مامامور مالیه حکام
متفرقان امضا نموده تنها باعنوان مستوفی تحریر و ترسیل کایند
مخابرات و مراسلات که از لایات برکز وزارت
میشود، با امضای نائب حکومه و مستوفی فرستاده شود
همچنان در شب حسابیه که از وزارت بولایات

مخابره میشود بنام نائب احکومه و مستوفی مکانته
 نگاشته نائب احکومه بعد ملا حظه یعنیا همان مراسله
 برای اجرا مستوفی میپارند، مخابرات دیگر شعب
 نیز همین صورت اجراء میپزیرد.

۳۲- بعض مصارف لازمه که تخصیصات بودجه بدان
 کفایت نکنند، و ضرور شود، مستوفی به مصلحت
 والتفاق نائب احکومه بوزارت مالیه وزارت
 همان شعبه اطلاع داده چنان ظوری حضور
 از وزارت مالیه وزارت مربوط همان
 شعبه برای شان اطلاع داده میشود
 که اجراء دارند.

شعبهٔ معارف

۳۲— قبلیین کافهٔ امورات معارف را از جزوی گرفته تا کلی
 خواه بوزیر، خواه بحوالی رجوع کرده او امر شان را اسمی ماتخان
 اسنخصال پنهان نموده، مشلاً قارضی عرض میکرد، پسر میکو
 از یک مکتب میکند که تدبیل شود یا بیکش غصه پسرم از کتاب فتاوی
 و شخصی از سلوک و روش معلم دیگر معلم نسبت به
 پسرش را ساخته بحضور وزیر و بحوالی مشتمل میکرد و دیده
 و باز از طرف وزارت یادداشت حکم تقویت و تحقیق
 توجه امور با اسم مدیر و بعضی اسمی معلم وارد میشد
 در نیصهٔ تهها علاوه بر اینکه در امورات قضاییه تنظیمه
 ادارهٔ اختیارات مأمورین معارف یک اختلاف پیچیده
 روشن نمود، در پیش روی تعلیمات عمومیه طلب به نیز
 یک مکتب پیش میکردید، و اجرای امورات لازمه
 بایه بفورد بعمل آید به تعویق می‌افتد.

۳۶

۴۳۶— بعد ازین باید همه امورات معارف بکار ران آن
هر جمعت شود، یعنی امورات متعلقه مکاتب شخص
به مدیر شهرزاد رکاب شش کرد و هی به مدیر شش کرد
و کذا الک از هر شعبه به مدیر آن رجوع شده مدیر همان
شعبه تا بحمدیکه اختبار دارد خودش اجزا و ماقون
از رابر مدیر القائمکند سر مدیر نیز امیر کله
در جهاد آن مجاز است احسر، و ماقون
آن را فرآور خواهد داشت (۱۰۹) شکلات اساسی
بنانه بحکومه ناعرض سرشته آخاذ دینهاید.

شعبهٔ تجارت

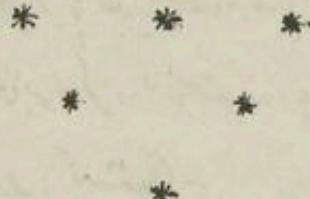
۳۵— مأمورین گمرکات، پیشنهادی، ضبط و ربط بندرات و اخذ
محصولات مطابق نظام نامه گمرک موظف بوده در
ترقی و تراوید تجارت صرف مناعیت محابا
مینماید، و در فقرات مافوق اختیارات خود بنابراین
راجعت می‌کند، و آنچه قابل اطلاع و استعمال
پدایست مرکز باشد با مضارع تائب احکومه بوزارت
تجارت مخابره کرد سرشناسه و پدایست یگیرد.

شعبهٔ زراعت

۳۶— مدیر زراعت و لایات پیوسته و تجویس و انخفاض
معدان و حفرانهار، و احداث جنگلهای سعی و اجتهاد
بهر سانیده و سائل ترقی زراعت را به مأمورین داده
سرکاری، و باهالی زراغت کار پدایست مینماید،
کشف معدان و حفرانهار و احداث جنگلهای را به اجازه

۲۸

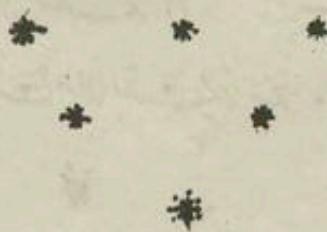
نائب احکومه و حکام بکاراند اختنه تخفیفات
معینه بودجه را با جازه آنها صرف مینمایند، علاوه
بر تخفیفات معینه اگر دیگر مبلغ برای
کارهای نزد کور لازم و ضرور بسیند با مضاعف
نائب احکومه بوزارت امور خارجت و وزارت مالیه
اطلاع داده منظوره حاصل
میدارد.

نیافریده هشتم سنه هزاره که در نعمت خواه

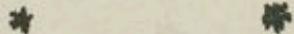
شورای دولت

۳۷- اعضاء مجلس مشوره نائب، حکومه گیها و حکام
(موافق نظامنامه هماسی) فقراتیکه از نظر بصلاح جلیل
ریخت و پیو دامور دولت لازم اطلاع بدانند،
بنابراین نائب، حکومه و حکام اطلاع دهی مینهایند، نائب، حکومه
و حکام اگر در تخت اختیارات شان باشند و اجر ای
از انتخابی بدانند، هر فقره را باداره مربوط آن سپارید
نظامنامه اجزای میدهند و اگر ماقبل اختیارات شان
باشد وزارت منوبه آن اخبار نموده بعد استینان
مرکز در معرض اجرایی اورند.

اداره طبیعت

۴۲۸ مأمورین طبیعت مطابق قوا عدیک در نظام اسلامی تشکیلات
 اساسیه تو ضیح یافته ایفاے و ظائف خودا
 بیناینده نائب الحکومه و حکام مواظب باخبر
 و نگران کار آنها یعنی شند که تداوی امراض
 و ساره بد رستی شود و از دیگر طرف پاکی
 و صفاتی محلات و انداد اسباب موجبه امراض
 مسریه بقرار تصویب مأمورین طبیعت بذریعه مأمورین
 بلده یه نموده شود، نائب الحکومه پرس
 چیت در تداپر مأمورین طبیعت که برای دفع
 امراض متعددی و ساره پیش نهاد نمایند
 معاونت مطابقت بینایند.

کتابه های اسلامی

مکتوب نویسیده نائب حکومه و حکام

۴۹.—نائب حکومه و حکام بعض فقرات تفتیشیه امتعلقه دیگر
اداره ها را بتوسط مکتوب نویسیده خودینمود

آینده مکتوب نویسیده حکومتیه بدون
فقراتیکه در نظام اسلامه مدیریت مکتوب و خیفتشان
بست با فقرات متعلقه دیگر دو ازدواخت

کرده نمیتواند،

۵۰.—موادیکه درین نظام اسلامه به نسبت و ظایف نائب
و مأمورین، و تدویره و اثر مردو طهیکش لایش
ا پرداز و ایصالح بافته، عیناً همان قواعد
در حکومتیهای اعلی نیز تطبیق و تعمیل میشود.

ضمیمه تعلیم‌ها تفراق و خلاف ماموین

۴۰. اشخاص که بوجوی فیصله و محبت دار استنا ذتری

طلب حقوق بر زمانه نفرم مسکونه دیگر ولایات

و محل داشته باشد و نزد حکام محلی خود استغاثه

آنها برای حکام نیکه مدعا علیه شان با بخواسته دارند

در باره تحصیل حقوق غارضان طلاق بعد از آن بوجوب شد

حق عاد عنان را تحصیل برای شان سهل دارند.

۴۱. زنها یکی از زرسیدن نفعه خود را از طرف شوهر شان که

بعلاقه دیگر حکومتی باشد تردد حکام محلی خود را عرض نمایند

محلی آنها در تحصیل نفعه ایشان را سآبادیگر حکام خواهیز

نموده می‌توانند.

در جسرای احکام مواد فوق، نائب احکومه ها و حکام

و مأمورین متعلقه آن مخالفند.

